

Styre
Universitetsstyret

Arkivreferanse
2025/174
Styresak
100/25

Dokumentdato
19.11.2025
Møtedato
27.11.2025

ORIENTERINGSSAK

Studiekvalitetsmelding for 2024-2025

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [UiBs systembeskrivelse for kvalitetsarbeid for utdanning](#)
- [UiBs strategi for 2023-2030](#)
- [UU-sak 31/25 Studiekvalitetsmelding for 2024-25](#)
- [UU-sak 48/23 Prioriterte områder for UU i 2024](#)
- [UU-sak 55/24 UU sine prioriteringer for strategien i kommende kalenderår](#)

Saken gjelder

I henhold til UiBs kvalitetssystem skal styret hvert år behandle UiBs samlede studiekvalitetsmelding. Vedlagte melding er for studieåret 2024-25. Denne bygger på fakultetenes meldinger fra 2024-25 og dialogmøter som er gjennomført mellom universitetsledelsen og fakultetene våren 2025. Utdanningsutvalget har behandlet meldingen i møte 23. oktober 2025.

Utdanning av høy kvalitet er ett av hovedmålene i UiBs strategi for perioden 2023-2030. Sammen med styringsparameterne i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD) for 2023-26, har dette målet preget prioriteringene for utdanning og studiekvalitet i 2024 og 2025. UiBs strategiske ambisjoner for utdanningsfeltet frem mot 2030 er forutsetninger for god kvalitet i utdanning, og følgende ambisjoner danner bakteppet for prioriteringer for hele organisasjonen:

- Forskningsbasert utdanning av høy kvalitet over en stor faglig bredde
- Bygge kollegial kultur for samarbeid om utdanningskvalitet, og styrke arbeidet med studentaktiv læring og kontakt med arbeids- og næringslivet
- Studentene skal trives og lykkes med sine studier og ha et inkluderende læringsmiljø
- Styrke UiB som arena for livslang læring
- Tilby studentene opplæring i digital forståelse, kunnskap og kompetanse uavhengig av deres studieprogram og nivå

Forslag til vedtak

Universitetsstyret tar studiekvalitetsmeldingen for 2024-2025 til orientering.

Tore Tungodden
universitetsdirektør

19.11.2025/Ida Fauskanger/Christen Soleim (avd.dir)

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. Studiekvalitetsmelding for 2024-2025

Saksframstilling

Styre
Universitetsstyret

Styresak
100/25

Møtedato
27.11.2025

Studiekvalitetsmelding for 2024-2025

Bakgrunn

I henhold til UiBs kvalitetssystem skal styret hvert år behandle institusjonens samlede studiekvalitetsmelding. Utdanningsutvalget behandler meldingen før den går til styret, og innspillene som kommer i møtet, blir innarbeidet i den endelige meldingen.

Studiekvalitetsmeldingen for 2024-25 bygger på fakultetenes meldinger og dialogmøtene som har vært gjennomført mellom universitetsledelsen og fakultetene våren 2025. Fakultetene mottok bestilling fra universitetsledelsen i januar 2025, med tema som skulle inngå i fakultetenes meldinger. Temaene følger ambisjonene for utdanningsfeltet i UiBs strategi for 2023-30 og parameterne i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. Den sentrale meldingen inneholder i tillegg beskrivelser av andre tema som er vurdert som sentrale for utviklingen av studiekvaliteten ved UiB i 2024; disse følger strategien og prioriteringene som Utdanningsutvalget har gjort for 2024 (UU-sak 48/23) og 2025 (UU-sak 55/24).

Studiekvalitetsmeldingen 2024-25 gir en samlet vurdering av studiekvalitetsarbeidet. Ansvar for kvalitetsarbeidet følger faglig linje, og den praktiske utførelsen ligger til fakultetet og institutt. Samlet skal dette sikre at studiekvaliteten utvikles i samsvar med fagmiljøenes egne prioriteringer. Meldingen legges frem for universitetsstyret.

I forbindelse med revisjon av kvalitetssystemet, vedtok utdanningsutvalget (UU) i 2024 (UU-sak 38/24) å endre rapporteringsperiode fra kalenderår til akademisk år. Forrige melding gjaldt for 2023, mens denne meldingen rapporterer på høst 2024 og vår 2025.

Sentrale tema på studiefeltet ved UiB i studieåret 2024–25 bygger videre på utviklingen det siste året, der flere områder fortsatt vil være prioriterte i tiden framover. Under fremheves noen av disse:

NOKUT gjennomførte i 2022/23 en evaluering av UiBs systematiske kvalitetsarbeid med positive tilbakemeldinger. Det ble fremhevet at UiBs kvalitetssystem var godt gjennomarbeidet, at kvalitetsarbeidet er godt forankret i styre og ledelse på alle nivå og dekker alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten av studentenes læringsutbytte.

Som følge av dette er UiBs kvalitetssystem revidert og vedtatt av styret i mai 2024. Det nye systemet er forenklet, rapporteringskravene er redusert, og kvalitetssystemene for utdanning og ph.d.-utdanning er i større grad samkjørte. Parallelt har en arbeidsgruppe utarbeidet en ny mal for studieprogramevaluering som ble vedtatt av utdanningsutvalget i november 2024. Denne tydeliggjør forskriftskrav, har en mer logisk oppbygging og benytter et språk som er bedre tilpasset fagmiljøene. I tillegg er det utviklet nye nettsider

med en samlet inngang til kvalitet i utdanning, og en ressurside med verktøy og informasjon for kvalitetsarbeid.

Studieporteføljeplanlegging har fått økt oppmerksomhet som følge av nytt krav om fakultetsvise langsiktige planer for studieporteføljen i kvalitetssystemet. Alle fakultetene har satt langsiktige, strategisk forankrede planer for studieporteføljen på dagsorden, og flere har gjennomført omfattende prosesser som det gis eksempler på i studiekvalitetsmeldingen. Fokus er blant annet på gjennomføring, etterspørsel, rekruttering, personellsituasjon og økonomi.

UiB har deltatt i en rekke høringer knyttet til ny universitets- og høyskolelov, som samler flere forskrifter i ett felles regelverk. Endringene gir i liten grad behov for regel- eller praksisendringer ved UiB, men åpner for større handlingsrom i innholdet i våre gradsutdanninger.

Økonomiske rammer: Flere fakulteter melder at det er krevende å opprettholde og videreutvikle utdanningskvaliteten innenfor begrensede økonomiske rammer. Tiltak som studentaktiv undervisning, mentorordninger og støtte til førsteårsstudenter er viktige for å sikre god gjennomføring, men kan være ressurskrevende. Fakultetene jobber med å utnytte ressursene bedre, blant annet gjennom økt samkjøring av emner på tvers av studieprogram.

Oversikt over andre tema i studiekvalitetsmeldingen:

- Studentaktiv læring og læringsarealer
- Tilknytning til arbeidslivet og praksis
- KI, digital forståelse og kompetanse i studiene
- Læringsmiljø, inkludering og mangfold
- Studentmobilitet og internasjonalisering
- Livslang læring og fleksibel utdanning
- Eksternfinansiering og insentivmidler
- Studieportefølje og gjennomføring

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Studiekvalitetsmeldingen for 2024–2025 viser at UiB viderefører et solid og systematisk kvalitetsarbeid, godt forankret i institusjonens strategi og i tråd med kravene i nasjonale rammeverk. Alle deler av organisasjonen jobber systematisk og grundig med kvalitet i utdanning, studieprogram og læringsmiljø. Revisjonen av kvalitetssystemet og ny mal for programevaluering er viktige steg for å forenkle og styrke kvalitetssikringen. Det er positivt at fakultetene nå har porteføljeplanlegging høyt på dagsorden, og arbeider systematisk med strategisk langsiktig styring. Dette er avgjørende for å møte utfordringene knyttet til gjennomføring og rekruttering, og for å opprettholde og øke inntektene til UiB i årene som kommer.

Samtidig peker meldingen på knapphet i økonomiske rammer som en utfordring for å opprettholde høy kvalitet, særlig gjelder det gjennomføringstiltak og studentstøtteordninger. Det er viktig at fakultetene fortsetter arbeidet med samordning og effektiv ressursbruk, samtidig som kvaliteten opprettholdes. Sentrale virkemidler er langsiktige studieporteføljestrategier og mer vekt på samarbeid, gjenbruk og nytenkning innenfor studiefeltet.

Meldingen tar også opp flere sentrale tema som studentaktiv læring, tilknytning til arbeidslivet, digital kompetanse, inkluderende læringsmiljø og internasjonalisering. Disse områdene er viktige for å sikre at UiB utdanner kandidater som er rustet for både dagens og fremtidens samfunnsutfordringer.

19.11.2025/Ida Fauskanger/Christen Soleim (avd.dir)

Studiekvalitetsmelding 2024-25

Universitetet i Bergen

UNIVERSITETET I BERGEN

Innholdsfortegnelse

1. Status for studiekvalitetsarbeidet	3
<i>a. Fakultetenes satsninger innen utdanning og læringsmiljø</i>	<i>5</i>
<i>b. Studentaktiv læring og læringsarealer</i>	<i>7</i>
<i>c. Tilknytning til arbeidslivet og praksis</i>	<i>7</i>
<i>d. Digital forståelse og kompetanse i studiene</i>	<i>8</i>
<i>e. Lektorutdanningen i en overgangsfase</i>	<i>8</i>
2. Prioriterte områder i 2024-25	9
<i>a. Læringsmiljø, inkludering og mangfold</i>	<i>9</i>
<i>b. Studentmobilitet og internasjonalisering</i>	<i>10</i>
<i>c. Livslang læring og fleksibel utdanning</i>	<i>11</i>
<i>d. Eksternfinansiering og insentivmidler</i>	<i>12</i>
3. Studieportefølje og evalueringer	13
4. Gjennomføring	14

1. Status for studiekvalitetsarbeidet

Utdanning av høy kvalitet er ett av hovedmålene i UiBs strategi for perioden 2023-2030. Sammen med styringsparameterne i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD) for 2023-26, har dette målet preget prioriteringene for utdanning og studiekvalitet i 2024 og 2025. UiBs strategiske ambisjoner for utdanningsfeltet frem mot 2030 er forutsetninger for god kvalitet i utdanning, og følgende ambisjoner danner bakteppet for prioriteringer på feltet for hele organisasjonen:

- Forskningsbasert utdanning av høy kvalitet over en stor faglig bredde
- Bygge kollegial kultur for samarbeid om utdanningskvalitet, og styrke arbeidet med studentaktiv læring og kontakt med arbeids- og næringslivet
- Studentene skal trives og lykkes med sine studier og et inkluderende læringsmiljø
- Styrke UiB som arena for livslang læring.
- Tilby studentene opplæring i digital forståelse, kunnskap og kompetanse uavhengig av deres studieprogram og nivå

Studiekvalitetsmeldingen 2024-25 gir en samlet vurdering av studiekvalitetsarbeidet ved UiB, og inngår i UiBs kvalitetssystem. Ansvar for kvalitetsarbeidet følger faglig linje, og skal sikre at studiekvaliteten utvikles i samsvar med fagmiljøenes egne prioriteringer og UiBs strategi. Meldingen legges frem for universitetsstyret.

Studiekvalitetsmeldingen 2024-25 bygger på fakultetenes meldinger, dialogmøter mellom fakultetene og universitetsledelsen våren 2025, og på statusoppdateringer rundt ulike prioriteringer og tiltak. Fakultetene mottok bestilling fra universitetsledelsen i januar 2025, med tema som var aktuelle å omtale i meldingene.

I forbindelse med revisjon av kvalitetssystemet, vedtok Utdanningsutvalget (UU) i 2024 (UU-sak 38/24) å endre rapporteringsperiode fra kalenderår til akademisk år. Forrige melding gjaldt for 2023, mens denne meldingen rapporterer på høst 2024 og vår 2025.

Sentrale tema på studiefeltet i 2024-25: Noen områder har preget studiefeltet det siste året, og av disse vil enkelte fortsatt være prioritert i tiden som kommer. Vi omtaler noen sentrale felt under.

Revidert kvalitetssystem: NOKUTs evaluering av UiBs systematiske kvalitetsarbeid ble gjennomført i 2022/23, med positive tilbakemeldinger og resultat. I etterkant er kvalitetssystemet revidert, blant annet med utgangspunkt i NOKUTS innspill til videreutvikling av systemet. Det reviderte kvalitetssystemet, som ble vedtatt av styret i mai 2024, er noe forenklet, omfanget av rapporteringskrav er redusert, og de to kvalitetssystemene for utdanning og for ph.d.- utdanning er mer samkjørt enn de var tidligere.

I forlengelsen av revisjonen, har en arbeidsgruppe utarbeidet en ny mal for programevaluering. Malen ble vedtatt av UU i november 2024, og bygger i likhet med foregående versjon, på forskriftskravene til akkreditering. Ny mal tydeliggjør enkelte forskriftskrav, den har en mer logisk rekkefølge på temaene, og ordlyden i spørsmålene er i større grad utformet på en måte som fagmiljøene kan kjenne seg igjen i.

Det er utarbeidet nye nettsider for kvalitetssystemet. Området har nå en bred inngang med overskriften *Kvalitet i utdanning*, hvor *Kvalitetssystem for utdanning* inngår som ett av flere hovedtema. I tilknytning til siden med kvalitetssystemet ligger en ressurside for kvalitetssystemet. Formålet med denne har vært å samle relevant verktøy og ressurser for kvalitetsarbeidet, herunder lenker til maler og utdypende informasjon til oppretting av studietilbud, informasjon om insentiver for utdanningskvalitet og utdypende informasjon om evaluering.

Porteføljeplanlegging: Det reviderte kvalitetssystemet inneholder et nytt krav om fakultetsvise langsiktige planer for studieporteføljen. Planene skal være i overensstemmelse med føringene i UiBs strategi. Samtlige av fakultetene har satt porteføljeplaner- og styring på agendaen, og enkelte har gjennomført grundige prosesser knyttet til porteføljen. HF sitt porteføljeprosjekt startet opp i 2022 og rapporten fra arbeidet forelå høsten 2024. Sentrale tema i flere av de fakultetsvise porteføljegjennomgangene er gjennomføring, etterspørsel, rekruttering, personellsituasjon og økonomien i studiene. Porteføljearbeid vil også i de nærmeste årene ha et betydelig fokus. Det vil bli utarbeidet et verktøy som kan brukes i forbindelse med fakultetenes porteføljearbeid og til å legge planer for porteføljen på lengre sikt.

Høringer på studiefeltet: UiB har bidratt i en rekke hørings- og innspillsrunder på studiesiden siste studieår, og en del av disse har vært knyttet til den nye Universitets- og høyskole-loven og ny forskriftsstruktur. Endringene innebærer at de forskriftene tilknyttet UH-loven, nå blir samlet i én stor felles universitets- og høyskoleforskrift. Dette gjelder blant annet:

- studiekvalitetsforskriften,
- studietilsynsforskriften
- gradsforskriften
- godkjenningforskrift
- egenbetalingsforskrift
- forskrift om skikkethet i høyere utdanning
- forskrift om målform i eksamensoppgaver
- forskrift om felles klagenemnd

Endringene har i liten grad ført til behov for regel- eller praksisendring ved UiB på studiesiden. Det har likevel vært endringer som har ført til større handlingsfrihet om innholdet i UiB-grader som skal følges opp av universitetsstyret i løpet av høstsemesteret 2025.

Rammebetingelser for god utdanningskvalitet: Flere av fakultetenes meldinger tar opp den krevende øvelsen det er å opprettholde og videreutvikle utdanningskvaliteten, samtidig som de økonomiske rammebetingelsene reduseres. Felles prioriteringer som skal være med å sikre at studentene skal trives og mestre studiene, som studentaktive undervisningsformer, mentorordning og andre tiltak spesielt rettet mot førsteårsstudenter, kan være kostnadskrevende, men samtidig nødvendige for å oppnå god gjennomføring. Det samme gjelder det å opprettholde hele bredden i studietilbudet, spesielt på fagområder med få ansatte.

Flere av fakultetene melder at de har hatt fokus på få til en bedre utnyttelse av ressursene. KMD orienterer om at de har utviklet løsninger for ressursplanlegging og disponering for best mulig utnytting av fakultetets ressurser, bla. verktøyet «Akkord». Flere fakulteter orienterer i sine meldinger om at de har arbeidet for å få til en større grad av samkjøring av emner på tvers av program. Den økonomiske situasjonen har også bidratt til endringer og nedlegging av emner i fakultetenes emneportefølje. MED melder at de har valgt å legge ned elektive perioder i

medisinstudiet fordi det ikke er økonomisk bærekraftig å fortsette ordningen på kommende kull, samtidig som dette gjør studieplanen mindre overfylt.

a. Fakultetenes satsninger innen utdanning og læringsmiljø

Dette og de kommende avsnittene under kapittel 1, er i hovedsak basert på fakultetenes studie kvalitetsmeldinger og gjennomførte dialogmøter våren 2025. Dialogmøtene 2025 er de siste som ble gjennomført med representasjon fra daværende dekanater og rektorat.

Det humanistiske fakultet (HF): Fakultetsstyret ved HF vedtok sluttrapporten for Studieporteføljeprojektet høsten 2024, og har etter det arbeidet med å innføre tiltakene. Yrkesrelevans har vært et viktig tema i prosjektet, og fokus har ligget på å synliggjøre relevansen som allerede ligger i utdanningene, blant annet gjennom besøk fra aktuelle arbeidsplasser og arbeidspraksis. En ny, utvidet mentorordning, og et nytt felles innføringsemne LES100 Les og skriv, ble implementert høsten 2025. Emnet gir en innføring i akademisk lesing og skriving og bruk av kunstig intelligens. Høsten 2026 skal alle nye bachelorstudenter ta dette emnet. Fellesemner og emnepakker blir tilbudt fra høsten 2026.

Som et ledd i studieporteføljeprojektet ble det opprettet en arbeidsgruppe for bedre gjennomføring i studieprogrammene ved fakultetet. Dette har blant annet resultert i at det i 2025 blir satt i gang opplæring i teambasert læring, og oppstartsamlinger i andre semester. Den nye, utvidede ettårige mentorordningen trer i kraft fra 2025 og legger stor vekt på å skape en trygg tilhørighet for studentene, og etablere dem som fagstudenter etter første studieår. Det blir lagt ned mye ressurser i å få til en inkluderende og trygg semesterstart.

Det juridiske fakultet (JUS): Arbeidet med å implementere den reviderte studieordningen startet høsten 2021, og høsten 2025 innføres et nytt og helhetlig femte studieår. Ordning med tett oppfølging gjennom gruppe -og skrivearbeid videreføres og videreutvikles.

Prosjektet «Bedre læring, bedre jurister» ble avsluttet i 2024 og har styrket integrasjonen mellom utdanning og pedagogisk forskning ved fakultetet, og løftet juridisk didaktikk som et selvstendig forskningsfelt. F.eks. har ekskursjoner i miljørett gitt studentene bedre forståelse for samspillet mellom juss og samfunn, mens rollespill i barnerett har styrket innsikten i rettsprosessens ulike roller. Prosjektet har også bidratt til en dreining fra monologbasert forelesninger, og en økning i studentaktive læringsformer.

Det medisinske fakultet (MED): Fakultetet har hatt stort fokus på Vestlandslegen, og jobber med å justere studieplanen til en flercampusmodell, for studieløp i Bergen, Stavanger, Førde og Haugesund. Fakultetet viser videre til NOKUTs nasjonale evaluering av landets medisinnutdanninger, som peker på at studieplanen i medisin er overfylt med innhold - «curriculum overload». Fakultetet har derfor hatt dette som tema det siste studieåret.

Fakultetet har videre hatt stor oppmerksomhet rundt temaet KI i siste studieår, og etablerte tidlig egne [retningslinjer](#) for bruk av KI i studiene. Alle aktuelle emnebeskrivelser blir oppdatert med informasjon om tillatt bruk av KI. Fordi feltet endrer seg stadig, må det jobbes kontinuerlig med retningslinjene for at de skal være oppdatert.

Det psykologiske fakultet (PS): Fakultetets revisjonsarbeid i studieprogrammene har hatt stor oppmerksomhet siste studieår. Det pågår et omfattende arbeid i alle program som blant annet inkluderer dimensjonering av studenters og ansattes arbeidstid, og mer undervisning på tvers av

program. En viktig målsetting er å få til en bedre utnyttelse av eksisterende ressurser, og å dimensjonere programmene på en god måte.

Fakultetet har oppdatert prinsippene knyttet til «deltakende evaluering» med utgangspunkt i det reviderte kvalitetssystemet. «Deltakende evaluering» i emne og program har vært et prinsipp for kvalitetsarbeidet ved fakultetet siden 2014 og de nye prinsippene ble godkjent i fakultetsstyret i juni 2025. Målet med deltakende evaluering er å bidra til en kultur på fakultetet preget av samtaler og samarbeid med studenter og kollegaer som oppleves som betydningsfullt for alle involverte. Fakultetet har også tydeliggjort rollene til henholdsvis emneansvarlige og programansvarlige. Videre er alle instituttene i prosess med å oppnevne representanter fra arbeidslivet, og dette forventes å gi verdifulle bidrag til programevalueringene.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV): Fakultetet har arbeidet for å øke søkningen til masterstudiene. Et av tiltakene som er gjennomført er bedre profilering av mastertilbudet gjennom annonser og filmer, og synliggjøring av masternivået for bachelornivået. Fakultetet tok initiativ til en diskusjon om bredde i bachelorutdanningen ved UiB. Ved å velge flere emner innenfor et fagfelt eller temaområde i de frie studiepoengene, eller anbefalte kombinasjoner av frie studiepoeng, kan studentene få en bredere kompetanse enn de får gjennom spesialiseringen. Fakultetet har en prosess gående sammen med HF og PS om en pilot. Tre miljøer er med videre for å utforske mulighetene i emnepakker, og SV mener et slikt prosjekt kan være en verdifull pilot for hele UiB. En aktuell modell kan være at hele førstesemesteret går til egne fag, før studentene introduseres for emnepakker og ex.phil i senere semestre. Emnepakkene kan også bidra til at studentene kan kvalifisere for to masterprogram.

Fakultet for kunst, musikk og design (KMD): Det har i en årrekke vært mobilisert på alle nivå for å få på plass et nybygg for Griegakademiet. Fakultetet er svært tilfreds med at det er tatt en positiv beslutning om bygging. Bygget kommer til å åpne for nye dimensjoner i fakultetets studietilbud.

Fakultetets studieutvalg har hatt fokus på studieplaner, med særlig vekt på utforming av læringsutbytte og vurderingsformer som en mer integrert del av læringsprosessen. Alle instituttene har arbeidet med dette. Det er også jobbet systematisk med prosessene knyttet til kvalitetssystemet siste studieår, herunder portefølje og oppfølging av programevalueringer. Kunstakademiet har hatt en fullstendig gjennomgang med reakkreditering og redesign av BA- og MA-programmene i kunst, og det er gjort grundig arbeid med emnene og den helhetlige profilen.

Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT): Forskningscenter for realfagslæring (SERC) ble etablert i 2024, og har som hovedmål å styrke studentenes gjennomføring i realfagsstudiene, med særlig fokus på grunnemnene. Dette søkes oppnådd gjennom forskningsbaserte undervisningsmetoder, utviklet og evaluert i tett samarbeid med fakultetets ansatte. SERC tilbyr også introduksjonskurs til undervisning og læring til undervisningsassistenter og gruppeledere. Studentenes postersymposium ble våren 2025 utvidet til å gjelde for alle NT-studenter og arrangert på Realfagsbygget. Postersymposiet engasjerer studenter direkte i forskningsprosessen gjennom ulike prosjekt i utdanningen. På vårens symposium deltok studenter fra flere bachelor og master emner, og det er en målsetning å utvikle konseptet til å inkludere bidrag fra alle institutt ved fakultetet.

Mattestuen åpnet høsten 2024, og er et lavterskeltilbud spesielt rettet mot studenter i første studieår. Tilbudet gir dem mulighet for å arbeide selvstendig, men tilbyr også hjelp til å jobbe med matematikk i innføringsemnene i en avslappet, sosial atmosfære. Gruppeledere fra ulike institutt ved fakultetet er tilgjengelig til faste tider. Tilbudet har blitt svært populært, også studenter fra andre fakulteter har benyttet seg av tilbudet.

b. Studentaktiv læring og læringsarealer

Studentaktiv læring og varierte undervisningsformer har hatt stort fokus over flere år ved alle fakultetene. Dette gjenspeiles også i fakultetenes arbeid og rapporterte behov for å få på plass flere fleksible læringsarealer, og gjerne flerbruksrom som kan støtte ulike undervisningsformer, gruppeundervisning, studentaktiverende undervisning og som i tillegg kan benyttes til egenstudier og gruppearbeid når rommene er ledige.

Flere av fakultetene melder at det i siste studieår er gjennomført tilpasninger i eksisterende bygningsmasse for å få til dette, og at det er konkrete planer for ytterligere tilpasninger. NT skriver i sin melding at mangel på egnede undervisningslokaler kan sees på som en flaskehals i utviklingen av undervisningen ved fakultetet. HF skriver i sin melding at det fysiske læringsmiljøet er viktig for trivsel og gjennomføring, og at HF-bygget i 2024 fikk installert nye sittegrupper i fellesarealene. Disse ble fra første stund populære møte- og arbeidsplasser både for studenter og ansatte, og har gitt mer liv i bygget. I den ene fløyen på Sydneshaugen vil det til jul 2025 stå ferdig et nytt flerbruksareal for studentene.

Tildelingen av **Ugleprisen for 2024** er også et eksempel på utvikling av studentaktive læringsformer ved fakultetene. I 2024 gikk prisen, på kr 150 000, gikk til Institutt for biovitenskap med prosjektet *Postersymposium for studenter*. Postersymposiet arrangeres én gang i semesteret, og samler studenter og undervisere fra flere kurs. 44 postere fra 3 ulike emner utgjorde programmet da det ble arrangert for tolvte gang, 26. november 2024. Arbeidet med posterne gir studentene trening i forskningsformidling gjennom muntlig «pitch» og visuell fremstilling av eget arbeid. Komiteen som vurderte bidragene, vurderte det slik at prosjektet har stort potensiale for å tas i bruk ved andre fakulteter.

c. Tilknytning til arbeidslivet og praksis

UiBs strategi har som ambisjon å styrke kontakt og samarbeid med arbeids- og næringslivet, og å tydeliggjøre kompetansen de ulike utdanningene gir. Fakultetene har videreført og styrket arbeidet med å øke tilknytningen til arbeidslivet.

Et sentralt element i arbeidet er å synliggjøre kompetansen og dermed relevansen i utdanningenes bidrag til samfunnet og arbeidslivet. Fakulteter og fagmiljøer jobber med informasjon om karriere og kompetanse i forbindelse med rekruttering, undervisning og gjennom studiet generelt. Karrierearrangementer og andre arbeidslivsrelaterte aktiviteter gjennomføres både lokalt og sentralt ved fakultetene. Disse tiltakene videreutvikles kontinuerlig for å imøtekomme behov hos studenter, fagmiljøer og eksterne aktører.

Praksisemner utgjør et viktig virkemiddel i arbeidet med å øke tilknytning til arbeidslivet, og flere fakulteter har jobbet med utvikling og videreutvikling av slike tilbud. Ved HF er det etablert nye praksisemner ved flere institutter.

Relevans har vært sentralt i arbeidet med studieporteføljeprojektet ved HF. Gjennom emnepakker skal programmene tilby emnesammensetninger som viser relevans i kobling mot andre fagfelt. Fakultetet jobber målrettet for å tilrettelegge for utvikling av emnepakke-samarbeid på tvers av fagmiljøene. De første emnepakkene skal ferdigstilles i 2026, med oppstart i 2027. Den nye studieporteføljen ved HF åpner for emnepakker med tydelig praksisrettet innhold, som skal bidra til å konkretisere yrkesrelevansen i humanistiske fag.

d. Digital forståelse og kompetanse i studiene

Digital kompetanse er avgjørende for å utnytte mulighetene som digitalisering gir, og for å sikre en rettferdig og inkluderende omstilling i samfunnet. UiB har markert seg nasjonalt og internasjonalt på arbeidet med digital kompetanse, og har bidratt aktivt til politikktutvikling på feltet. Under Arendalsuka 2024 arrangerte UiB en sesjon om Digital omstilling og fremtidens arbeidsliv med deltagelse fra blant annet Karianne Tung og Sveinung Skule. Digital kompetanse var også et tema under den årlige digitaliseringskonferansen i 2024. I januar 2025 var UiB vertskap for kompetansebehovsutvalgets frokostmøte om kunstig intelligens og utdanning, og presenterte da et posisjonsnotat om [økt digital kompetanse gjennom høyere utdanning](#), som foreslår følgende overordnede tiltakspunkt: Grunnleggende digital kompetanse for alle, Fagspesifikk digital kompetanse i disiplinlag og profesjonsutdanninger, Rekruttering og utdanning av IKT-eksperter og teknologer og Yrkesrettet digital kompetanse til arbeidslivet.

Bruk av KI i forbindelse med undervisning og vurdering har vært et viktig tema siste studieår. Diskusjonen favner blant annet de utfordringer og gevinster som verktøyet gir, og kan gi i forbindelse med læring og vurdering. Når det gjelder gevinster, blir det fremhevet at om verktøyet blir brukt på rett måte kan nytteverdien være betydelig i utdanningssammenheng. Et eksempel på arbeid rundt dette er et pågående arbeid ved Med, ved O. Tenstad m.fl., som arbeider med utviklingen av et pedagogisk verktøy tilbakemelding og vurdering, som kan brukes av både studenter og ansatte. Løsningen har vært presentert i Utdanningsutvalget og ved flere av fakultetene, og blir vurdert som svært interessant.

JUS har arbeidet med å integrere kunstig intelligens som en del av den faglige refleksjonen i jussutdanningen. Studentene skal utfordres til å teste og justere problemstillingene sine i lys av KI-verktøy, og på den måten utvikle en kritisk forståelse av teknologiens rolle i juridisk metode og analyse.

Fakultetene har også hatt høy oppmerksomhet rundt å få på plass retningslinjer for bruk av KI i undervisnings- og ikke minst vurderingssammenheng, og de fleste melder at disse er på plass. På grunn av kontinuerlige endringer på feltet, regner fakultetene med å måtte revidere disse med jevne mellomrom, og at revisjoner allerede er gjennomført ved enkelte fakulteter. Regler for bruk av KI i utdannings- og særlig vurderingssammenheng har også vært et tema som studentene har vært svært opptatt av å få på plass.

UiB har de siste årene lagt til rette for å styrke den digitale kompetansen til både studenter og ansatte. UiBs DIGI-emner som også omtales under EVU-avsnittet, er nå tilgjengelig for alle UiBs studenter og ansatte, samt for eksterne brukere. Flere av DIGI-emnene er også integrert i studieprogram ved fakultetene.

e. Lektorutdanningen i en overgangsfase

Lærerutdanningene har på nasjonalt nivå hatt utfordringer med å rekruttere nye studenter. Denne tendensen ser vi også ved UiB. Samtidig ser vi tegn til positive endringer når det gjelder gjennomføring. Universitetet i Bergen markerte 20 år med integrert lektorutdanning med en egen konferanse i november 2024, der det ble fokusert på de strategiske utfordringene ved å drive en akademisk profesjonsutdanning i skjæringspunktet mellom fag, profesjon og praksis. De 20 årene med integrert lektorutdanning har vist at strukturerte profesjonsutdanninger gir rom for å utdanne faglig sterke kandidater til skolen. Samtidig har lektorkandidatene også vist seg å være konkurransedyktige med tanke på videre karriereløp gjennom forskerutdanning og ph.d.

Parallelt med innarbeidingen av den integrerte lektorutdanningen har vi sett at antallet studenter i den praktisk-pedagogiske utdanningen har gått ned. På nasjonalt nivå har det blitt innført en ettårig PPU-master som legger til rette for å samkjøre disiplinfaglig master og praktisk-pedagogisk utdanning over to år. En slik ordning har også blitt innført ved NT-fakultetet ved UiB, men det foreligger ikke konkrete planer for innføring ved HF. Initiativ om PPU på deltid er også under utredning, men heller ikke her foreligger det konkrete planer i lys av den helhetlige strategien og ressursituasjonen ved HF.

2. Prioriterte områder i 2024-25

Utdanningsutvalget (UU) prioriterer årlig noen områder som skal være mer gjennomgående for arbeidet med kvalitet i utdanning. Disse ligger også bak utvalget av tema som inngår i meldingen, noen av disse inngår i kapittel 1 Status for studiekvalitetsarbeidet. Videre er det noen tema som går igjen hvert år (fra kvalitetssystemet) og noen tema som tas med på bakgrunn av å ha blitt viet stor oppmerksomhet det foregående studieåret.

Forskningsbasert utdanning og faglig bredde har vært omtalt i meldingene de siste årene, og også vært viet plass i diskusjoner i Utdanningsutvalget. Disse temaene er ikke viet egne avsnitt i denne meldingen, men bl.a. utvikling av tverrfakultære emnepakker omtales i flere avsnitt. Studieportefølje og gjennomføring er omtalt i egne kapitler, mens dette kapitlet omtaler læringsmiljø, internasjonalisering, livslang læring og eksternfinansiering.

Fremtidige prioriteringer: Flere av de prioriterte områdene vil fortsatt ha fokus i tiden som kommer. Studieporteføljeplanlegging og dimensjonering vil være sentrale tema for UiB på studiefeltet.

a. Læringsmiljø, inkludering og mangfold

UiB har en egen handlingsplan for helhetlig læringsmiljø som gjelder for 2023-29, og i strategien til UiB er dette uttrykt gjennom en ambisjon om at vi skal arbeide for større mangfold i studentmassen, sikre et inkluderende læringsmiljø og bidra til sosial mobilitet. Et inkluderende læringsmiljø er avgjørende for å kjenne tilhørighet, trives og lykkes med sine studier, og bidrar dermed også til imøtekomme samfunnets kompetansebehov. Det helhetlige læringsmiljøet spenner over alle forhold som påvirker studentenes forutsetning for læring – fra undervisningssituasjoner til utforming av bygg, og systemer for tilbakemelding.

Læringsmiljø: Arbeidet med å sikre og styrke læringsmiljøet ved UiB er forankret i handlingsplanen for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029. Det arbeides kontinuerlig med å ivareta målene i handlingsplanen, både på enhetsnivå og sentralt. Det ligger til fakultetene, fagmiljøene og de ulike avdelingene å kjenne til sine egne utfordringer og identifisere sine behov. Læringsmiljøutvalget følger opp fakultetenes arbeid med læringsmiljøet gjennom dialog med, og bestilling av rapporter fra fakultetene. Denne oppfølgingen, øvrige tiltak og saker tilknyttet læringsmiljøet, omtales videre i LMUs årsrapport for studieåret 2024-2025.

Velkomstuken: Det er etablert et stort og omfattende mottaksapparat for de nye studentene i forbindelse med velkomstuken, noe som innebærer et eget mottak for internasjonale studenter, mentoropplæring, introdag til studentlivet, fadderopplæring, velkomstsereoni, fadderaktiviteter og faglige og sosiale fellesaktiviteter. Målet er at studentene ved UiB skal trives og lykkes med å gjennomføre sine planlagte studier i første studieår, og disse tiltakene er sentrale for å gi studentene en god studiestart.

I studieåret 2024-2025 ble stillingene som mangfoldskoordinator og fadderkoordinator slått sammen for å styrke arbeidet med inkludering i velkomstuken. På denne måten har man fått enda større fokus på inkluderingsperspektiver inn i opplæring av faddere og mentorer, samt i organisering av fellesarrangementer på tvers av fakultetene. Tilbud som språkkafe, studiestasjon og introduksjonsdag til studentlivet er også viktige for å senke studentenes terskel for deltakelse. Mentorordningen er godt etablert ved alle fakultetene, og ordningen er lokalt forankret. Undersøkelser og evalueringer viser at ordningen bidrar til sosial inkludering av nye studenter, og oppleves nyttig og bidrar til å sikre sosial-faglig integrering.

UiB Læringskonferanse 2024: Program for Universitetspedagogikk, UiB Læringslab, UiB Universell og forskningsgruppen TeLEd inviterte 17. oktober 2024 til læringskonferanse. Konferansen var åpen for alle studenter og ansatte tilknyttet UiB. Tema for konferansen var tilknytning, fellesskap og inkludering – gjennom diskusjoner og presentasjoner om inkluderende og forskningsbasert praksis i universitetsutdanning og læring.

b. Studentmobilitet og internasjonalisering

UiBs strategi har som ambisjon at UiB skal være et attraktivt studiested med forskningsbasert utdanning av høy kvalitet for både norske og internasjonale studenter. Internasjonale perspektiv og internasjonal erfaring er verdifulle tilskudd til studentenes læring og studiehverdag, og viktig for utvikling av utdanningen og studieprogrammene våre. For alle studietilbud som fører frem til en grad, er det krav om relevante ordninger for internasjonal studentutveksling.

Hovedtrekk mobilitet 2024: Det er fortsatt en oppadgående trend etter pandemien på antall utreisende studenter. 1159 utreisende studenter i 2024 er rekord i UiB-sammenheng. Tallet på innreisende studenter har hatt en liten oppgang fra 1440 i 2023 til 1474 i 2024. Andel ferdige kandidater som var på utveksling i løpet av studiene var i 2024 på 20,6 %, det samme som andelen i 2023. De aller fleste reiser på utveksling gjennom avtale eller nettverk. 63% av studentene gjennomførte utvekslingsoppholdet som en del av Erasmus+ programmet. 44 studenter (ca 4%) reiste ut som individ/freemover, altså utenfor avtale. Det var 44 studenter som gjennomførte praksismobilitet i utlandet i som en del av Erasmus+ programmet i 2024. Det er fortsatt ubalanse mellom inn- og utreisende studenter, men differansen er blitt mindre. I 2024 mottok vi 315 flere innreisende utvekslingsstudenter enn vi sendte ut. I 2023 var differansen 516 flere innkommende utvekslingsstudenter.

NORSTIP, stipendordning for studenter fra land utenfor EØS og Sveits: Stipendordningen skal supplere eksisterende ordninger for akademisk samarbeid med det globale sør, som NORPART og NORHED, og bidra til å styrke samarbeid, rekruttere til videre forskningssamarbeid og legge til rette for mer strategiske partnerskap. Ordningen forvaltes av HK-dir. Høsten 2024 tok UiB opp 28 intensjonale studenter under NORSTIP-ordningen og 4 studenter gjennom Students at Risk-programmet. I tillegg ble det tatt opp 4 studenter til masterprogram gjennom NORPART-ordningen. Dette er studenter som mottar utdanningsstipend og er fritatt for studieavgift. Det er fortsatt ikke avgjort om NORSTIP bli videreført med midler til opptak av nye studenter i 2026 og 2027.

Våren 2025 gjennomførte SA en kort evaluering av ordningen (ref. UU-sak 18/25). Her deltok fagmiljø som mottok studenter høsten 2024. Fagmiljøene meldte at studentene er dyktige og motiverte, og har oppnådd gode faglige resultater. De er godt integrert i studiemiljøet, har god studieprogresjon og melder selv at de er fornøyde med ordningen og det faglige tilbudet ved UiB.

CHARM-EU: Både UiBs strategi og utviklingsavtalen med KD fremhever at UiB skal utvikle europeiske nettverk og allianser for å styrke internasjonal profil og kompetanse. UiB har siden 2023 vært medlem av den europeiske universitetsalliansen CHARM-EU og deltatt i både styringsstruktur og prosjekt. I løpet av det siste året har vi gradvis tatt del i alliansens nettbaserte emnekatalog – både har vi økende interesse blant egne studenter for å søke emner hos de andre partnerne og i 2024 fikk SLATE (PS) midler for å tilpasse DIGI110 *Fantastiske data* til et engelskspråklig publikum. Emnet lyses ut høsten 2025.

I 2024 vedtok UiB oppretting av CHARMs fellesgrad *Masters in Global Challenges for Sustainability* med oppstart høsten 2025. UiB skal ta imot studenter våren 2026. Det har krevd mye arbeid og oppfølging gjennom 2023 og 2024 for at programmet skulle bli akkreditert ved UiB. Samtidig har faglig personell vært involvert i utvikling av ny spesialisering *Energy and Sustainable Cities* og utforming av programmet. Programmet fikk svært god vurdering av den sentrale studiekvalitetskomiteen. HF kommenterer i sin melding at det fremover vil være sentralt å få på plass tydelige rammer for UiBs deltakelse i programmet, både ressursmessige forhold og faglige og administrative posisjoner og myndighet.

c. Livslang læring og fleksibel utdanning

Å tilby forskningsbasert etter- og videreutdanning er en viktig del av samfunnsoppdraget til universitetet. Dette er et felt som har hatt høy politisk oppmerksomhet de siste årene og der regjeringen forventer at universiteter og høyskoler tar en tydeligere rolle. Styrking av UiB som arena for livslang læring er også en av ambisjonene i UiBs strategi, og tilsvarende er dette et av styringsparametrene i utviklingsavtalen med KD.

UiB har de siste årene hatt en positiv utvikling når det gjelder EVU-tilbud og har økte ambisjoner om å styrke UiB som en arena for livslang læring. UiB har aldri hatt flere videreutdanningsstudenter enn i 2024. Antall studenter økte med nesten 40 % fra 2023 til 2024. Det har heller aldri blitt avlagt flere studiepoeng på videreutdanningsemner ved UiB. Omsetningen fra videreutdanningsvirksomheten var også rekordhøy i 2024. Veksten skyldes hovedsakelig økte inntekter fra emner med studieavgift.

DIGI-emnene ble lansert som et videreutdanningstilbud våren 2024, under tittelen *Digital kompetanse for arbeidslivet*. Rekruttering til emnene har vært over all forventning med fulltegning og ventelister, som har gjort DIGI-emnene til det mest populære videreutdanningstilbudet ved UiB noensinne. Våren 2025 ble det tatt opp over 2500 studenter fordelt på tre emner.

Høsten 2024 vedtok UiB reviderte retningslinjer for godkjenning og fastsetting av studieavgift for etter- og videreutdanning. Retningslinjene erstatter tidligere reglement (vedtatt i 2006) og skal bidra til at UiB når ambisjonene sine for livslang læring. Retningslinjene gir en felles retning og prosess for fastsetting av studieavgift, og sikrer et handlingsrom for fagmiljøene innenfor reglene som er fastsatt i lov og forskrift.

Flere av fakultetene har utvikling av egen EVU-portefølje og flere EVU-tilbud høyt på agendaen, dette vises i meldingene gjennom fokus på kartlegging av egne tilbud, utvikling av handlingsplaner og samarbeid med eksterne aktører om utvikling av nye tilbud. SV startet våren 2024 en gjennomgang av fakultetets EVU-portefølje for å kartlegge hvordan tilbudet er og identifisere hindringer og utfordringer i utviklingen av nye tilbud. Det skal utarbeides en praktisk guide til oppstart, finansiering og drift av ulike EVU-tilbud. Det er i tillegg utviklet et

budsjetteringsverktøy. NT (Geofysisk institutt) har mottatt støtte fra Vestland fylkeskommune til utvikling av en erfaringsbasert master i fornybar energi. I tillegg er det tildelt midler til utvikling av en mikroemnepakke innen bærekraft og klima (GEO). PS vil utrede muligheten for å etablere EVU-emnepakker med mikroemner a 2,5 studiepoeng på etterspurte felt der fakultetet har omfattende kompetanse. Videre melder PS at de ønsker å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av EVU-porteføljen med mål om å sikre inntekter til fakultetet samtidig som de vil jobbe for insentivordninger for institutter og fagmiljø som tilbyr EVU.

d. Eksternfinansiering og insentivmidler

UiBs strategi har å «arbeide målrettet med eksternfinansierte prosjekter for styrking av utdanningskvalitet» som et av tiltakene for å nå ambisjonene i strategien. Deltagelse i eksternfinansierte virkemidler på utdanningsfeltet er viktig både for ambisjonene om kvalitet i utdanning og for internasjonalt samarbeid.

Eksternfinansierte virkemidler for utdanning finnes i hovedsak i Erasmus+-programmet, Nordplus, og noen nasjonale utlysninger knyttet til Panoramastrategien. For å bidra til bredere mobilisering lyste UiB ut midler til prosjektetablering høsten 2024.

Det har vært økt interesse for disse ordningene de siste årene, og de blir stadig mer kjent. PES-midlene bidro også trolig til økt mobilisering. Samtidig er det variasjon mellom de ulike utlysningene, og terskelen for å søke EU-midler er høyere enn for nasjonale utlysninger. I tillegg er det variasjon mellom fakultetene og NT, MED og PSYK står for en stor andel av søknadene. I 2025 fikk UiB ikke innvilget koordinerte søknader til Erasmus+ samarbeidsprosjekt i høyere utdanning. Ytterligere to søknader ble innsendt våren 2025 til Erasmus+ fremtidsrettede prosjekt, men tildeling er enda ikke ferdigstilt. I Nordplus ble det tildelt to prosjekter i 2025. UiB ble også innvilget tre søknader til HK-dir for universell utforming i høyere utdanning. UTFORSK som gir midler til samarbeid med prioriterte samarbeidsland utenfor Europa ble utlyst i 2024 og UiB fikk innvilget seks prosjekter av totalt 50 innvilgede prosjekter. Dette var en markant framgang fra utlysningene i 2022 og 2018, da det var vi fikk tildelt henholdsvis to og et prosjekt. INTPART ble utlyst våren 2025. Også denne utlysningen støtter samarbeid med prioriterte land i regjeringens Panorama-strategi. I tillegg var det øremerkede midler til samarbeid med institusjoner i Afrika. Det var 12 søknader fra UiB og to av disse ble tildelt. Totalt var det 144 søknader på INTPART hvorav kun 20 ble tildelt. I 2022 fikk ikke UiB innvilget noen søknader om INTPART-prosjekt. Dette viderefører samlet sett en positiv trend med både økt søkning og bedre resultat i eksterne konkurranse om utdanningsmidler.

I 2024-2025 har arbeidet med nytt Erasmus+-program (2028-2034) startet. UiB har bidratt aktivt i diskusjonen om et nytt program, og var blant annet nominert som representant for høyere utdanning i Norge under innspillskonferansen i Brussel, februar 2025. I tillegg har UiB ledet arbeidet med posisjonsnotatet [AI and Digital Competence through Higher Education](#) som ble utviklet gjennom Coimbra-nettverket. Målet er å påvirke diskusjonene rundt ny programperiode for Erasmus+ og EUs oppfølging av Union of Skills.

UiBs insentivmidler for utvikling av utdanningskvalitet 2024-25: Insentivmidler er satt av universitetsledelsen for å støtte prosjekter for kvalitetsutvikling i utdanning hos fagmiljøene. Midlene skal tilrettelegge for utviklingstiltak som bidrar til styrket studiekvalitet og økt gjennomstrømning. For 2024 og 2025 vedtok Utdanningsutvalget å prioritere prosjekter med som bidrar til: a) tettere kobling mellom forskning og utdanning, spesielt på bachelornivå, b) studentaktiv læring og alternative vurderingsformer, c) redesign av masterprogram, d) bedre kontakt mellom studenter og arbeidslivet og e) tverrfaglige studietilbud.

I 2024 ble det delt ut kr. 2 150 000 til 14 prosjekter, og i 2025 ble det delt ut kr. 2 100 000 til 12 prosjekter. [Oversikt over tildelinger](#) finnes på nettsidene. Det er god søknad til insentivmidlene, og god spredning mellom fakultetene.

Kommende gjennomgang av insentivordninger:

I inneværende studieår er det planlagt en gjennomgang av insentivordninger, både UiB- interne og nasjonale og internasjonale, for å se å se hele virkemiddelapparatet på studiefeltet under ett. Formålet er å øke nytteverdien av ordningene, og å vurdere hvordan vi kan legge opp UiB interne ordninger på en måte som både kan ivareta behovet for kortvarige prosjekter, og som i tillegg gir rom for prosjekter som er et første skritt i retning av søkning på nasjonale og/eller internasjonale midler på utdanningsfeltet.

3. Studieportefølje og evalueringer

Det reviderte kvalitetssystemet, presiserer at det nå blir stilt krav om at oppretting av nye studietilbud og nedlegging av gamle, skal være i overensstemmelse med UiB sin strategi og med eierfakultetets gjeldende langsiktige planer for sin studieportefølje. Planen kan være i form av et eget plandokument for porteføljen, eller den kan være omtalt som eget tema i fakultetets studiekvalitetsmeldinger eller i andre strategiske dokumenter på fakultetsnivå. Eventuelle endringer i planene for studieporteføljen omtales i studiekvalitetsmeldingene. I kapitlet om gjennomføring er det utdypet hvordan strategisk porteføljestyring knyttes til finansieringssystemet. I meldingen er det også tidligere omtalt større studieporteføljeprosjekter som fakultetene har satt i gang de siste årene.

Endinger i studieporteføljen for 2025: Universitetsstyret vedtar endringer i studieporteføljen etter anbefaling fra utdanningsutvalget. Følgende studieprogram ble opprettet med oppstart høsten 2025:

- *Double Degree Program in Global Change Ecology* (NT)
- *Integrert masterprogram i geofysikk – meteorologi og oseanografi* (NT)
- *Master in Global Challenges for Sustainability* (HF)
- *Profesjonsrettet master i realfag med praktisk-pedagogisk utdanning* (NT)

Samtidig vedtok styret nedlegging av tre programmer med virkning fra høsten 2025:

- *Bachelor i geofysikk – vær, hav og klima* (NT)
- *Master i kuratorpraksis* (KMD)
- *Master i manusutvikling for serier* (SV)

Emne- og programevalueringer: UiBs kvalitetssystem legger opp til periodiske evalueringer av alle emner og studieprogram; studieprogram og årsstudier evalueres minimum hvert sjette år og emner evalueres minimum hvert tredje år eller hver tredje gang emnet undervises.

Fakultetsmeldingene omtaler hvilke program som har gjennomgått evalueringer det siste året, og hvilke program det er planlagt å evaluere inneværende år. Samtlige fakulteter har gjennomført emne- og programevalueringer i henhold til egne planer, mens enkelte evalueringer er utsatt.

Reakkreditering og redesign: Fakultetenes studiekvalitetskomiteer vurderer om studiene følger forskriftskrav, og gir anbefalinger til fakultetsstyrene som vedtar reakkreditering eller gir pålegg

om endringer i studiet. Der det vedtas at studieprogrammene ikke kan reakkrediteres, vil det bli igangsatt prosesser for redesign eller nedlegging. Noen eksempler på prosesser følger under:

HF: Bachelorprogrammet i arabisk språk med Midtaustens historie mistet akkrediteringen i 2022, og programstyret og instituttet har i 2023 og 2024 arbeidet med redesign. Prosessen har rettet opp mangler, men også gitt programmet en ny innretning og struktur. Med fellesemner, tilrettelagt utvekslingsopplegg og en tydeliggjort relevans, er programmet et godt eksempel på hvordan den nye studieporteføljen ved HF er tenkt. Studiekvalitetskomiteen fikk i 2024 det nye programmet til vurdering, og etter anbefaling fra komiteen fikk programmet tilbake akkrediteringen etter vedtak i fakultetsstyret våren 2025. Med nytt navn og tydelig tverrfaglig og relevant profil, er programmet et av HFs best søkte program høsten 2025.

KMD: Kunstakademiet har hatt en fullstendig gjennomgang med reakkreditering og redesign av BA- og MA-programmene i kunst. Nedlegging av Erfaringsbasert master i kuratorpraksis medfører nytt arbeid med å sikre fagområdet i eksisterende portefølje. Det planlegges videre for redesignprosesser av alle studieprogrammene.

PS: I løpet av studieåret 2024/25 har en tverrfaglig komité gjennomgått fakultetets studieportefølje og lagt frem forslag til tiltak for en mer bærekraftig ressursbruk. Fakultetet vil følge opp og videreutvikle disse anbefalingene i tiden fremover. Fakultetet er også inne i en mulig endring i enhetsstruktur som skal behandles i løpet av høsten og utfallet av en eventuell sammenslåing av institutt vil kunne ha stor betydning for læring og undervisning på fakultetet.

4. Gjennomføring

I det nye finansieringssystemet for universiteter og høyskoler, har både studiepoengproduksjon og normert gjennomføring fått økt betydning. Studiepoengindikatoren videreføres med åpen ramme og tre kategorier basert på fagområde. Samtidig er det innført en ny fullføringsindikator som premierer institusjoner for andelen studenter som fullfører gradsutdanninger på normert tid. Denne indikatoren måler både nivåforskjeller og endringer over tid, og gir uttelling basert på kullstørrelse og institusjonens utvikling sammenlignet med sektoren. Dette innebærer at effektiv gjennomføring og høy fullføringsgrad blir mer lønnsomt enn tidligere, og kan påvirke institusjonenes strategier for studentoppfølging og studieprogresjon. Endringene reflekterer en politisk ambisjon om å styrke gjennomstrømningen i høyere utdanning og redusere frafall.

For å møte insentivene i det nye finansieringssystemet, blir **strategisk porteføljestyring** et stadig viktigere verktøy for fakultetene. Ved å utvikle og dimensjonere studieporteføljen i tråd med nasjonale mål, arbeidslivets behov og studentenes gjennomføringsevne, kan fakultetene styrke både studiepoengproduksjon og normert fullføring. Porteføljestyringen må være helhetlig og langsiktig, og bidra til å sikre kvalitet, relevans og bærekraft i utdanningstilbudet. Dette innebærer blant annet å prioritere studieprogrammer som fremmer progresjon og gjennomstrømning, og å vurdere ressursbruk opp mot forventet uttelling i finansieringssystemet. Slik blir porteføljestyring et sentralt virkemiddel for å realisere institusjonens strategiske mål og sikre økonomisk handlingsrom.

De siste tallene for gjennomføring på normert tid viser en kraftig økning for bachelorkullet som startet høsten 2022. Foreløpige tall indikerer at 48 prosent av studentene fullførte utdanningen innen de tre årene, noe som med god margin er det beste resultatet UiB har hatt. For de toårige masterutdanningene, er resultatene stabilt høye.

Tabell 1 Prosentandel gjennomført på normert tid, 2019-2025

Gjennomføring på normert tid	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ¹
Bachelorprogram	36,9	41,2	43,9	45,8	44,3	43,8	48,2
Masterprogram (M2)	60,0	54,0	57,2	55,7	58,3	58,8	59,1
Integrerte masterprogram (M5)	44,7	44,3	47,0	48,3	54,8	54,8	49,0

Resultatene er som forventet. Allerede i 2023 så vi at frafallet etter første studieår ble redusert med opptil fem prosentpoeng sammenlignet med tidligere år. Ser vi på utviklingen over det siste tiåret, har nedgangen vært på hele ti prosentpoeng. Første studieår er avgjørende for å motivere og beholde studentene gjennom hele studieløpet. Universitetet i Bergen har derfor en tydelig ambisjon om å gi studentene en best mulig start på studietiden. Et sentralt prinsipp i strategien er tidlig faglig og sosial integrering.

Tabell 2 Indikatorer bachelorstudenter (B3), kullene 2017-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Prosentandel frafall etter første semester	13 %	11 %	12 %	11 %	10 %	9 %
Prosentandel frafall etter første år	30 %	30 %	32 %	27 %	26 %	25 %
Studiepoeng første år etter opptak (gjennomsnitt)	42,9	45,1	41,7	43,9	45,2	46,7
Prosentandel nullpoengyttere første år	15 %	13 %	15 %	13 %	12 %	11 %
Prosentandel med full studieprogresjon første år	51 %	55 %	46 %	51 %	54 %	59 %

Det er også verdt å merke seg at førsteårsstudentene nå avlegger flere studiepoeng i løpet av det første studieåret enn tidligere. Samtidig ser vi en jevn nedgang i andelen studenter som ikke avlegger noen studiepoeng i det hele tatt. Denne utviklingen tyder på at flere studenter kommer raskere i gang med studiene, og at tiltakene for å støtte og integrere nye studenter har en positiv effekt på gjennomføringen allerede fra starten av studieløpet.

Kandidatproduksjonen ved UiB økte markant i siste halvdel av forrige tiår, før den de siste årene har stabilisert seg på litt over 3500 kandidater årlig. Selv om opptaket til bachelorutdanningene har vært noe lavere, har dette i stor grad blitt kompensert av økt gjennomføring blant studentene. For de integrerte master- og profesjonsutdanningene er utviklingen i stor grad styrt av opptaksrammene, og veksten på disse områdene kan delvis forklares med at det har blitt opprettet flere studieplasser gjennom omdisponeringer og (i mindre grad) tildelinger av studieplasser.

Tabell 3 Kandidatproduksjon fordelt på studienivå, 2019-2024.

Studienivå	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2019-2024
Årsstudier	251	78	101	71	70	52	-79 %
Bachelor	1335	1488	1551	1539	1646	1602	20 %
Integrert master (M5)	508	504	579	667	674	693	36 %
Master (M2)	885	845	946	989	1018	969	9 %
Profesjon	234	229	245	239	217	267	14 %
Totalt	3213	3144	3422	3505	3654	3583	12 %

Om vi kun ser på avlagte bachelor- og mastergrader, er det fortsatt en overvekt av førstnevnte, noe som også er å forvente gitt dimensjonering av studieplasser og rekruttering.

Tabell 4 Forholdstall mellom bachelor -og masterkandidater (2 år).

Studienivå (kvalifikasjoner)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bachelor	60 %	64 %	62 %	61 %	61 %	62 %
Master (M2)	40 %	36 %	38 %	39 %	39 %	38 %

Om vi regner inn de lange, integrerte utdanningene er det likevel en overvekt av høyere grader som avlegges, og prosentvis er veksten størst blant de integrerte masterutdanninger.

Tabell 5 Forholdstall mellom lavere (bachelor) og høyere grad (to- og femårig master, profesjonsstudier).

Studienivå (kvalifikasjoner)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lavere grad	45 %	49 %	47 %	45 %	46 %	45 %
Høyere grad	55 %	51 %	53 %	55 %	54 %	55 %

Forrige tiår var en vekstfase for UiB, men har fra 2020 ligget på om lag 20000 studenter i høstsemesteret. Sammensetningen av studentpopulasjonen har likevel endret seg noe. Andelen studenter på kortere, ikke-gradgivende program (andre) har økt fra 14 prosent i 2018 til 20 prosent i 2024. Etter- og videreutdanning, og spesielt DIGI-emnene, har vært en driver her. Tilsvarende faller studenttallene på de korte utdanningene (årsstudier og bachelor), mens det motsatte er tilfellet for de lengre, integrerte utdanningene. Dette er i stor grad styrt av rekruttering, hvor vi ser at søkere trekkes mot lengre utdanninger.

Tabell 6 Utvikling i studenttallet ved UiB, høstsemester 2015-2025.

Studienivå	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ²	Endring 2019-2025
Årsstudier	1511	1565	1460	1226	1135	1244	1260	-17 %
Bachelor	6597	6975	7041	6750	6535	6343	6087	-8 %
Andre	2517	2522	3540	3292	3844	4153	3519	40 %
Master (M2)	2594	2829	3035	2832	2768	2771	2911	12 %
Integrert master (M5)	3579	3800	3974	3965	4021	4059	4170	17 %
Profesjon	1667	1730	1768	1781	1815	1881	1961	18 %
Totalt	18465	19421	20818	19846	20118	20451	19908	8 %

Kombinasjon av økte studenttall og bedre gjennomføring har naturlig nok resultert i høyere studiepoengproduksjon, spesielt for bachelorutdanningene. Her gjennomføres det flere årsheter til tross for at studenttallet går ned. Økningen på *emner* knyttet til de toårige masterutdanningene kommer i hovedsak fra *studenter* på de femårige integrerte utdanningene.

Tabell 7 Egenfinansierte studiepoengproduksjon (basert på emnets tilhørighet), årsekvivalenter, 2019-2024.

Studienivå	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2019-2025
Årsstudier	497	479	466	447	413	423	-15 %
Bachelor	5360	6125	6434	5959	5979	5866	9 %
Andre	797	801	772	855	879	924	16 %

Master (M2)	2125	2168	2359	2324	2404	2455	16 %
Integrert master (M5)	2516	2686	2867	2776	2783	2610	4 %
Profesjon	1391	1475	1542	1539	1585	1610	16 %
Totalt	12686	13734	14442	13899	14042	13888	9 %

